

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Quid illud sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

CAPVT XI.

Impedimentum Decimum.

PVBLICA HONESTAS.

§. I. Quid illud sit?

1. Impedimentum publicæ honestatis, (seu ut solet etiam appellari, iustitiæ publicæ honestatis, propterea, quod ab Ecclesia institutum est, propter quamdam honestatem, & decentiam publicam) oritur ex duobus capitibus, puta ex sponsalibus, & matrimonio tantum rato, sed in diversis gradibus.

2. Si enim Titius v. g. contraxit sponsalia cum Berta, idem Titius non poterit, etiam post mortem Bertæ, ut testatur Villalob. de communi sententia. r. 1. in sum. tr. 1. 4. diff. 16. num. 4. Avers. quæst. 17. matr. sect. 4. V. Semelque, coniungi in Matrimonio cum consanguineis Bertæ in primo gradu, nempe cum Matre, vel Sorore, vel filia dictæ Bertæ, nec Berta cum similibus consanguineis Titii, quia ex sponsalibus, respectu dictorum nascitur impedimentum dirimens. Dico (respectu dictorum) nam respectu aliorum quorumcumque, ex sponsalibus solum oritur impedimentum impediens, ut dicemus infra c. 16. n. 6. suo loco.

3. Si verò idem Titius contraxit matrimonium per verba de presenti cum Berta, sed nondum consummavit si enim consummavit, oritur impedimentum aliud, quod appellatur Affinitatis, & de quo c. seg. dicemus) quo pacto est matrimonium tantummodo ratum, non poterit Titius contrahere matrimonium cum nulla ex consanguineis Bertæ usque ad quartum gradum inclusivè, nec Berta cum similibus consanguineis Titii, ut notat, saltem ex recepta legitima consuetudine, Pontius l. 7. matr. c. 36. n. 4. Avers. l. c. Ver. Hinc, Notetur bene hæc diversitas, nam ego ad aliqua particularia de duobus dictis capitibus separatim explicanda, gradum facio.

§. II. Publica honestas ex sponsalibus.

1. **T**ria peculiaria de hac habet Tridentinum sess. 24. c. 3. de Reform. matr. Primo disponit, ut, quia iure antiquo hæc publica honestas orta ex sponsalibus extendebatur usque ad quartum gradum, nunc restringatur, ut dictum est ad Primum.

2. Secundo, ut non nascatur hoc impedimentum, nisi ex sponsalibus validis. Quare, si ex quocumque capite, si-ve ex defectu consensus; quamvis solum interni. Ita G. Hurt. de matr. d. 21. diff. 1. n. 3. alios citans contra Sanch. Henr. Pont. & Avers. q. 17. matr. sect. 5. V. Si autem, si-ve ex impedimento occulto, quo sponsi laborarent, invalida essent sponsalia, hoc impedimentum nullum esset.

3. Tercio, ut sponsalia debeant esse absoluta, nam si sint conditionata, hoc impedimentum pari modo non incurritur. Vide n. 9.

DISSOLVTIS SPONSALIBVS, AN ETIAM dissolvatur hoc Impedimentum?

4. Circa hæc sic dubitare posses. Primò, Titius, & Berta contraxerunt validè sponsalia, sed deinde, si-ve mutuo consensu ea dissolverunt, si-ve ex iusta causa alter legitime à sponsalibus recedendo; ea fuerunt legitime dissoluta. Tu ergo nunc dubitas, an sponsalibus iam cessantibus, cesset etiam impedimentum publicæ honestatis.

5. Respondeo cessare putat G. Hurt. d. 21. diff. 1. n. 5. Pontius l. 7. c. 36. n. 9. Barbosa in d. cap. Trid. n. 8. Sà Vor. Matr. n. 12. Caltrop. disp. 4. p. 10. n. 9. Leand. tr. 9. d. 19. q. 4. Corneio d. 7. dub. 30. q. 5. alique, qui cum nunc sint dissoluta illa sponsalia iam verificatur, illa esse invalida. Vnde ex Trid. ut dictum est n. 2. non parient impedimentum. Non cessare docet Sanch. l. 7. d. 68. n. 21. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 9. Perez de matr. d. 8. sect. 2. Avers. de matr. q. 17. sect. 5.

Ver. Aldir. Bonac. q. 3. p. 11. n. 7. cum aliis, qui dicunt, illa sponsalia, unde iam fuit ortum impedimentum, illo autem semel exorto, non dependere à voluntate sponsorum ejus cessatio. Confirmatur, quia cum hoc impedimentum morte alterius ex sponsis, quoniam ximus, & tamen tunc dissolvuntur sponsalia.

6. Vtræque sententia videtur prob. bilis. Quod prius, ut ait Pont. l. c. assertat pro se declaravit Cardinali, nihil est, quia etiam posterior, ut vult Bonac. aliam pro se Cardinalium declarationem indicat, & stylum, ut habet Avers. l. c. Curie Romanæ per hoc obtineri in ejusmodi casu, de quo loquimur, non solet. Ad rationem posterioris posset prior respondere, hoc impedimentum non enasci, nisi quando sponsalia, at quando sunt retractata, moraliter censetur vnde non est mirum, si non remanet impedimentum.

Ad confirmationem potest afferri disputatum, quod sponsalia retractata non fuerunt à Sponsis ante mortem, noluit Ecclesia, ut impedimentum aboleretur post mortem, quia iudicantur permanere.

7. Pro priore sententia habeo Consilium Patris Multicæ Doctissimi Theologi nostræ auctoritatis, in suis scriptis, consilii, conf. 40. cujus supra etiam mentionem feci. Consilium sic absolvit. Vnde potest, qui censet, etia lia de futuro cum filia, postea verò per mutuum consensum dissoluta, potest, inquam, contrahere matrimonium cum Matre sine ulla dispensatione Summi Pontificis. Etenim sentio, salvo meliori iudicio aliorum præstantissimorum Theologorum. Atque hanc sententiam de huiusmodi re xim Archiepiscopus Sambucensis, & Episcopus, de quibus permittentes, quod Ioseph Torres sine dispensatione contraxit in uxorem N. Buscemi sororem minorem, qui pariter eodem anno 1634. inierat sponsalia cum sorore N. Buscemi, quæ mutuo sponsi & sponsæ consensu dissoluta. Post hæc scripta, & in prioribus editis impressa, venit in manus meas Decretum S. Congregationis contra posteriorem sententiam, quod est huiusmodi. Iubente sanctissimo Domino nostro, proposuit in sacra Congr. Conc. An sponsalibus validè contractis, deinde mutuo consensu dissolutis, sit illud impedimentum iustitiæ publicæ honestatis, etiam bio pluries propositum, & maturè examinatum, tandem die 6. Iulii 1638. Eminentissimi Patres in antiquo eodem Congregationis sententia consentientes, censuerunt non esse sublatum. Cuius sententia vna cum ratione hinc inde deductis, & recentioribus ejusdem Congregationis in hac materia responsis facta relatione ad Sanctissimum, Sanctitas sua sub die ejusdem mensis prædicti Congregationis resolutionem probavit, tamque illius obsequium deinceps non revocari: hæc Decretum, quod omnino servandum est.

SECUNDA SPONSALIA An pariant Impedimentum?

8. Dubitare potes sic Secundo, Titius contraxit de sponsalia cum Berta: mox alia sponsalia, (quod dem illicitè) contraxit cum Antonia sorore Bertæ, etiamne hæc secunda sponsalia impedimentum contraxit ipsum Titium, ita, ut non possit amplius sine dispensatione ducere Bertam?

Respondeo, Non patere. Ita Avers. quæst. 17. Ver. Alia tandem, quia hæc secunda sponsalia non sunt valida, quæ ex Tridentino ut dictum est, impedimentum non afferunt.

SPONSALIA CONDITIONATA An pariant dictum impedimentum?

9. Dubitare denique posses Tercio. An sponsalia etiam sub conditione de futuro suspendente consentiam adveniat deinde conditio, tunc emergat hoc impedimentum?

Respondeo, cum communi sententia emergat hoc impedimentum.